

Список використаної літератури:

1. Бандурка О. М., Бандурка І. О. Злочинність і сучасність: монографія. Харків: ХНУВС, Майдан, 2020. 408 с.
2. Кайзер Г. Кримінологія. Введення в основу / переклад з німецької Балакіна В. Д.: Юрид. літ., 1979. С. 293-294.
3. Шнайдер Г. Й. Кримінологія / переклад з німецької.; під. заг. ред. Л. О. Іванова., 1994. С. 44.
4. Міжнародна поліцейська енциклопедія: у 10 т. / відп. ред.: В. В. Коваленко, Є. М. Моїсєєв, В. Я. Тацій, Ю. С. Шемшученко. К.: Атіка, 2007. Т. IV. 968 с.
5. Сташис В. В. Господарська злочинність по радянському праву: науковий підручник / Харків., 1971. С. 4.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СЕРТИФІКАЦІЇ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Петрова Наталія Олександрівна
доктор філософії за спеціальністю 081 «Право»,
доцент кафедри міжнародних відносин,
студентка I курсу магістратури освітньої
програми «Стале сільське господарство та продовольча безпека»,
Сумський національний аграрний університет

Інтернет-адреса публікації на сайті:

http://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=3857

Органічне виробництво та торгівля органічною продукцією є перспективними напрямками для України, як на внутрішньому, так і на міжнародному рівнях навіть попри війну. Відповідно до «звіту Європейської Комісії у 2022 році Україна посіла третє місце зі 125 країн світу за обсягами імпортованої органічної продукції до Європейського Союзу у порівнянні з 2021 роком» [1]. Серед нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини у сфері органічного виробництва, маркування та обігу слід вказати Закон України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» від 10 липня 2018 року № 2496-VIII (далі – Закон № 2496-VIII), який був прийнятий зі врахуванням необхідності наближення українського законодавства до правил Європейського Союзу (далі – ЄС) та зі врахуванням загальноприйнятих світових тенденцій. Так, для того, щоб продукція мала статус органічної, необхідно дотримуватися встановлених правил під час вирощування, виробництва. Діяльність щодо вирощування, виробництва такої продукції повинна бути обов'язково

сертифікованою, відповідати вимогам законодавства. Відповідно загальних вимог, які, зокрема, зосереджені в ст. 14 Закону № 2496-VIII, під час органічного виробництва забороняється використання генетично-модифікованих організмів, синтетичних речовин, агрохімікатів, пестицидів, антибіотиків, гормональних препаратів, стимуляторів росту, застосування транквілізаторів, стимуляторів росту та гормонів; забороняються методи, що завдають тваринам болю [2]. Проведення сертифікації органічного виробництва, обігу органічної продукції в Україні здійснюється на підставі Закону № 2496-VIII та Порядку сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 р. № 1032, відповідно до яких оператори, як суб'єкти ринку органічної продукції зобов'язані виробляти та реалізовувати органічну продукцію за наявності сертифіката, що є документальним підтвердженням відповідності органічного виробництва та/або обігу органічної продукції вимогам законодавства в означеній сфері. Даний сертифікат видається органом сертифікації на 15 місяців, що є строком його дії. Оператори при цьому зобов'язані проходити сертифікацію щорічно, під час якої органи сертифікації обов'язково здійснюють виїзну перевірку для встановлення відповідності процесу виробництва продукції та її обігу вимогам органічного законодавства. Відповідно до ст. 27 Закону № 2496-VIII, «оплата послуг з проведення сертифікації органами сертифікації здійснюється на договірних засадах» [2]. Тобто, фіксованої вартості за проведення сертифікації органічного виробництва не встановлено. Міністерство аграрної політики та продовольства України (далі - Мінагрополітики) вносить оператора органічного виробництва, обігу до Державного реєстру операторів, що здійснюють виробництво продукції відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції (далі – Реєстр операторів). Таким чином, споживачу можна здійснити перевірку чи належить виробник сільськогосподарської продукції до оператора органічного виробництва. Дана інформація повинна знаходитися в Реєстрі операторів на офіційному веб-сайті Мінагрополітики, перебувати у вільному цілодобовому і безоплатному доступі [3].

Перелік акредитованих вітчизняних органів сертифікації відповідно до Закону України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності" у сфері органічного виробництва, обігу продукції містяться в Реєстрі органів сертифікації, держателем якого є Мінагрополітики. Наразі відповідно до вимог вітчизняного законодавства в Реєстрі органів сертифікації міститься один акредитований орган сертифікації – це Товариство з обмеженою відповідальністю "Органік Стандарт" [4]. Разом з тим, відповідно до ст. 29 Закону № 2496-VIII, визнаються сертифікати,

що засвідчують органічне виробництво, обіг органічної продукції згідно із законодавством іншим, ніж законодавство України. При чому, такий іноземний сертифікат визнається в Україні з метою імпорту або експорту органічної продукції у випадку, якщо він виданий органом іноземної сертифікації, що внесений до Переліку органів іноземної сертифікації, який в свою чергу ведеться Держпродспоживслужбою в електронному вигляді з використанням власної матеріально-технічної бази шляхом його оприлюднення на офіційному веб-сайті [5; 6].

Виробники сільськогосподарської продукції, що займаються органічним виробництвом, безумовно, потребують державної підтримки. Звісно, державою передбачена такого роду підтримка за рахунок бюджету. Один з напрямів державної підтримки виробників органічної продукції це часткова компенсація сертифікації. Так, відповідно до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України», в межах державної підтримки виробників органічної сільськогосподарської продукції передбачається відшкодування до 30 відсотків вартості витрат на проведення сертифікації органічного виробництва [7]. Окрім того, в межах наявності публічних ресурсів передбачається також державна підтримка й на регіональному рівні. Так, у 2024 році Програмою розвитку агропромислового комплексу Сумської області на період до 2027 року, передбачено часткове відшкодування витрат на проведення сертифікації органічного виробництва. Надання такої фінансової підтримки на проведення сертифікації органічного виробництва передбачається на безповоротній основі суб'єктам господарювання в розмірі 60 відсотків понесених витрат за період з 01 жовтня попереднього року до 30 вересня поточного року (але не більше 20 тисяч гривень на рік для одного оператора) [8]. Окрім того, компенсація органічної сертифікації може надаватися шляхом надання грантів від міжнародних організацій та через інші міжнародні проекти. Здешевлення вартості сертифікації також може бути у разі збільшення кількості вітчизняних органів сертифікації.

Таким чином, поряд з потенціалом для удосконалення вітчизняного законодавства, останні зміни до нього вказують на поступове наближення до світових та європейських стандартів виробництва, обігу органічної продукції.

Література:

1. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Офіційний сайт. Органічне виробництво в Україні. URL: <https://minagro.gov.ua/naprjamki/organichne-virobnictvo/organichne-virobnictvo-v-ukrayini>
2. Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції: Закон України від 10 липня 2018 року № 2496-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2496-19#n610>

3. Порядок ведення Державного реєстру операторів, що здійснюють виробництво продукції відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, Державного реєстру органів сертифікації у сфері органічного виробництва та обігу органічної продукції, Державного реєстру органічного насіння і садивного матеріалу: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 лютого 2020 р. № 87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2020-%D0%BF#Text>
4. Реєстри у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/file-storage/reiestry-u-sferi-orhanichnoho-vyrobnytstva-obihu-ta-markuvannia-orhanichnoi-produktsii>
5. Порядок ведення Переліку органів іноземної сертифікації: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 26 травня 2020 року № 985. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0506-20#Text>
6. Перелік органів іноземної сертифікації. Офіційний сайт Держпродспоживслужби. URL: <https://dpss.gov.ua/bezpechnist-harchovih-produktiv-ta-veterinarna-medicina/perelik-organiv-inozemnoyi-sertifikaciyi>
7. Про державну підтримку сільського господарства України: Закон України від 24 червня 2004 року № 1877-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15#Text>
8. Департамент агропромислового розвитку. Про сертифікацію органічного виробництва. URL: <https://www.apk.sm.gov.ua/index.php/uk/golovna-storinka/2417-pro-sertyfikatsiyu-orhanichnoho-vyrobnytstva>